

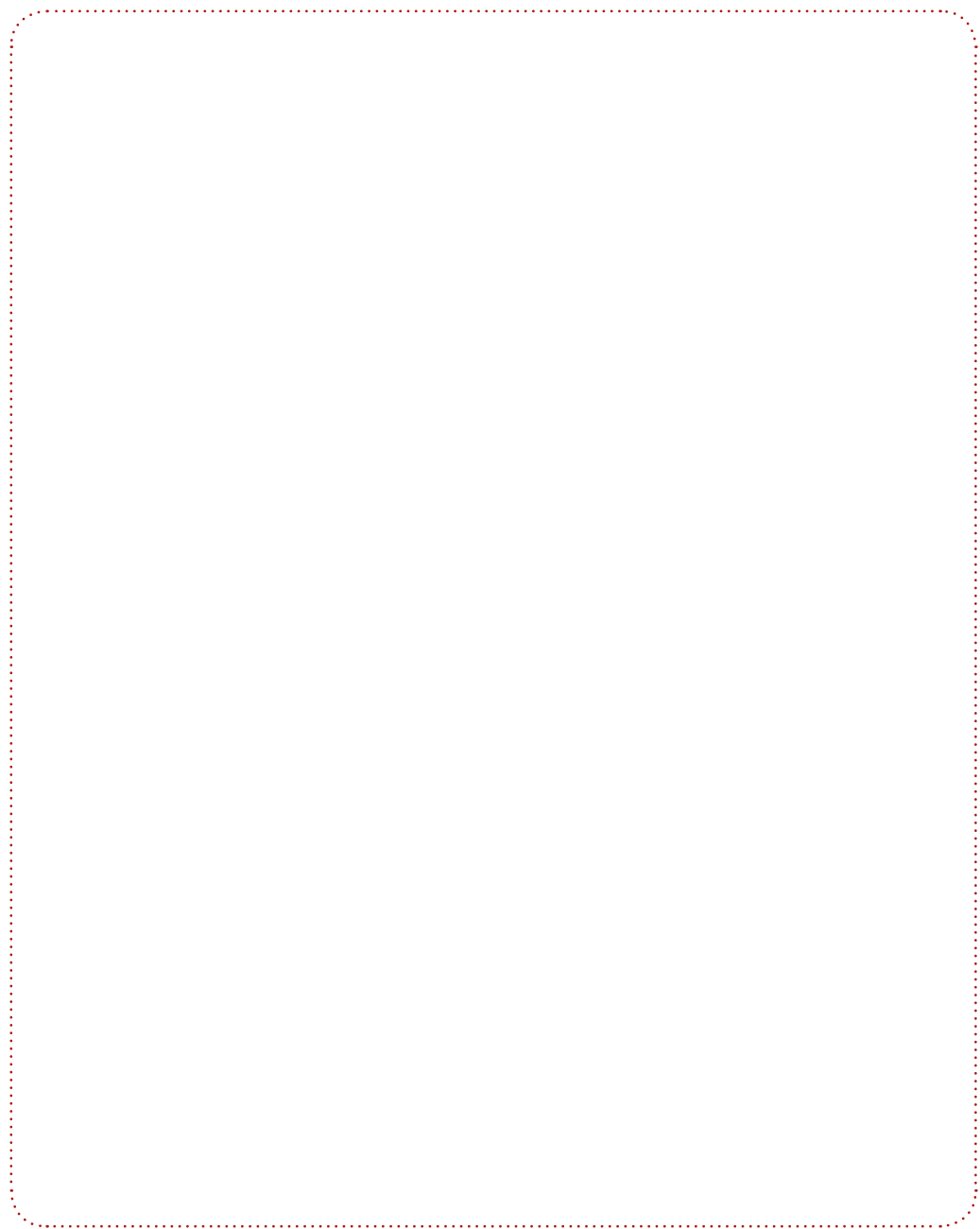
Pub
QUIZ
AMSTERDAM

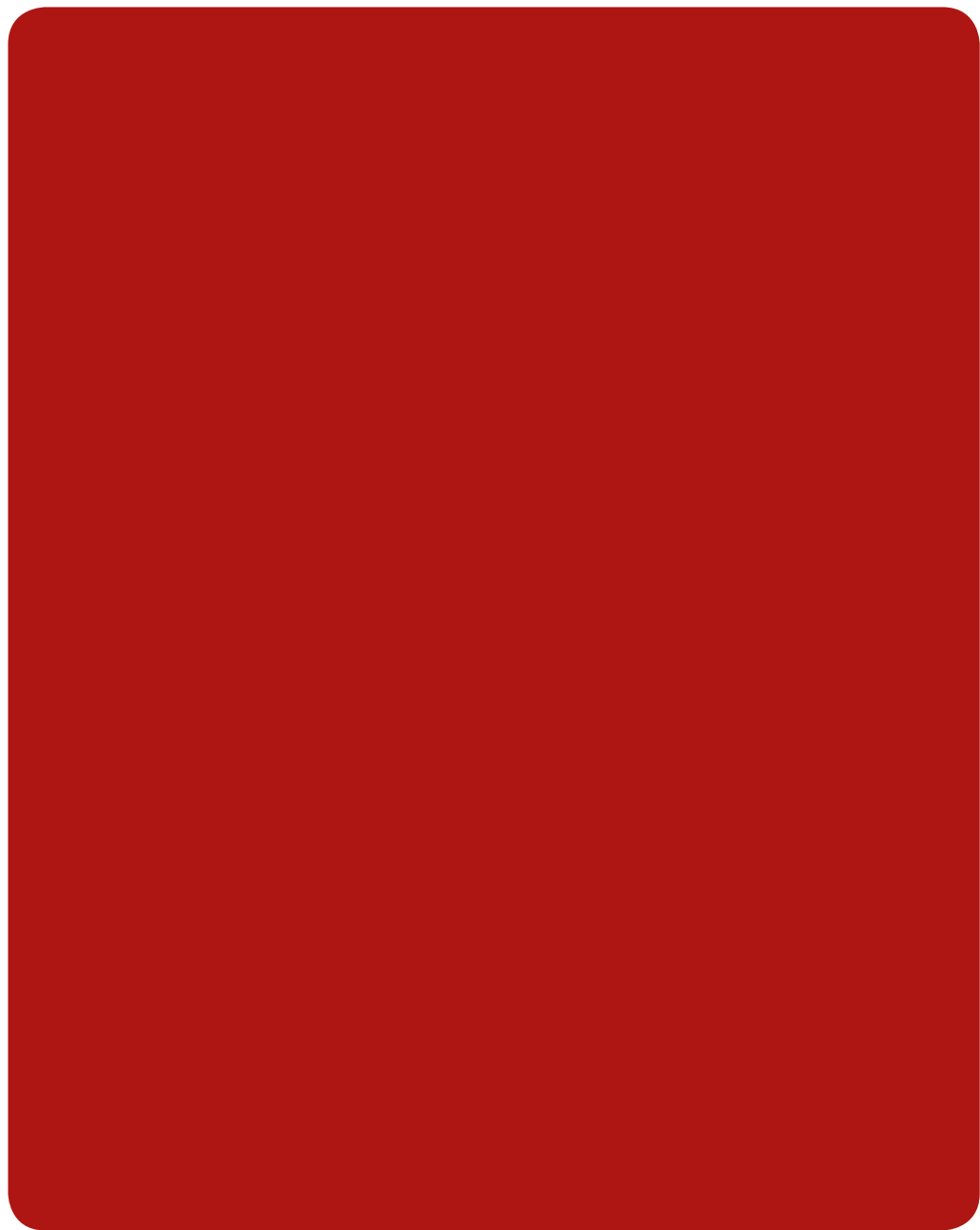

INHOUD

Ronde 1	8
Themaronde Amsterdamse School	33
Ronde 2	47
Themaronde Natuur in de stad	77
Ronde 3	89
Bonusvragen	122

ANTWOORD

- B.** *'Ze noemen mij een vandalist / Maar als een ieder toch eens wist / Wat het is om in Noord te wonen / Het kost veel tijd om in de stad te komen / Weinig kroegen, geen bioscopen / Alleen een telefooncel, die zullen wij slopen.'* Dit nummer van Drukwerk uit 1984 was geïnspireerd op het nummer 'A Hard Rain's a-Gonna Fall' van Bob Dylan.

A is een nummer van Danny de Munk, C van De Dijk, D van André Hazes.

ANTWOORD

- C.** Jan Schaefer (1940-1994), een voormalige warme bakker uit De Pijp, was PvdA-wethouder Volkshuisvesting van 1978 tot 1986. Ervoor en erna zat hij voor de partij in de Tweede Kamer. Zijn uitspraak belandde ietwat gecensureerd in de notulen als 'In geouwehoer kun je niet wonen'. Juist die versie is later gebruikt voor een campagneposter, want hij beviel ook het PvdA-bestuur beter.

VRAAG 1

'weinig kroegen, geen bioscopen Alleen een telefooncel, die zullen wij slopen.'

Uit welk Amsterdams lied zijn deze tekstregels afkomstig?

- A.** Ik voel me zo verdomd alleen
- B.** Ik verveel me zo
(in Amsterdam-Noord)
- C.** Allemansplein
- D.** Ik leef m'n eigen leven

VRAAG 2

Welke wethouder maakte zich sterk voor een effectief volkshuisvestingsbeleid met de stelling: 'In gelul kan je niet wonen'?

- A.** F.M. Wibaut
- B.** Leen Seegers
- C.** Jan Schaefer
- D.** Duco Stadig

VRAAG 3

Hoe heet de uitbater van buurtcafé 't Schaep met de 5 pooten?

- A. Karel de Leeuw
- B. Kees de Boer
- C. Kootje de Beer
- D. Cor de Vries

ANTWOORD

C. De 8-delige tv-serie 't Schaep met de 5 pooten werd oorspronkelijk uitgezonden in 1969. De rol van Kootje werd toen gespeeld door Piet Römer. In de remake van 2006 werd de rol gespeeld door Pierre Bokma.

VRAAG 4

In Amsterdam-Noord ligt een straat met de naam Atatürk, naar de eerste president van de Republiek Turkije, Mustafa Kemal Atatürk. Wat heeft hij met Amsterdam te maken?

- A. De straat is vernoemd naar Kamp Atatürk (1965-1978), een tijdelijk 'woonoord' voor Turkse gastarbeiders
- B. Nederland was een van de eerste landen die de Republiek Turkije erkenden in 1923. Als eerbetoon aan de nieuwe, pro-westerse president kreeg hij een eigen straatnaam in Amsterdam
- C. Atatürk schonk de stad Amsterdam een enorme partij Turkse tapijten, vanwege de Amsterdamse steun bij de revolutie. Als dank kreeg hij van de stad een eigen straatnaam
- D. De straat werd in 1934, toen de president van het Turkse parlement de naam Atatürk (vader der Turken) kreeg, naar hem vernoemd

ANTWOORD

A. Het 'woonoord' bestond uit houten barakken waar zo'n 140 Turken woonden. De mannen sliepen er met vier man op een kamer. De meesten van hen werkten bij de scheepswerven van de NDSM, op loopafstand van het kamp. In de straat staat ook een monument voor de gastarbeiders. Vanaf de jaren zeventig kwam de gezinshereniging op gang en betrokken de gastarbeiders woningen met hun gezinnen, waardoor het kamp overbodig werd.

ANTWOORD

C. In de nacht van 31 maart op 1 april 2001 sloot burgemeester Cohen de eerste officiële homohuwelijken ter wereld. Het waren er meteen vier tegelijk: die nacht trouwden drie homoparen en één lesbisch stel onder grote belangstelling van de internationale pers. In 1998 werd het geregistreerd partnerschap opengesteld voor homoseksuelen.

VRAAG 5

Wanneer was het eerste homohuwelijk in Amsterdam?

- A.** 1998
- B.** 2000
- C.** 2001
- D.** 2010

ANTWOORD

A en **D.** Het Houten Huys staat op het Begijnhof (nr. 34) en werd gebouwd kort na 1528. Onderzoek heeft uitgewezen dat het gebruikte hout - deels nog aanwezig - in dat jaar is gekapt. 't Aepjen, Zeedijk 1, stamt uit 1550. De wanden zijn van steen maar de draagconstructie is nog geheel van hout. In het pand zit nu café In 't Aepjen, er boven bevinden zich hotelkamers van het Barbizon hotel.

VRAAG 6

Van de oudste huizen in Amsterdam hebben er twee nog een houten gevel. Welke zijn dat?

(Er zijn er dus twee goed).

- A.** Het Houten Huys
- B.** Het vergulde wijnavat
- C.** Het Spijkervat
- D.** 't Aepjen

ANTWOORD

- D.** *Op de foto is het niet zichtbaar, maar de windvaan heeft de vorm van een koggeschip, vroeger het symbool van Amsterdam. De foto is gemaakt omstreeks 1899.*

VRAAG 7

Op de foto op de linkerpagina zien we een koepel. Op welk gebouw staat deze koepel?

- A.** Het voormalige warenhuis Metz & Co aan de Leidsestraat
- B.** De Oosterkerk
- C.** De Koepelkerk aan het Singel
- D.** Het Koninklijk Paleis

ANTWOORD

- A.** *Over de datum waarop het devies werd toegekend, bestaan ten minste twee visies: ofwel koningin Wilhelmina verleende Amsterdam op 29 maart 1947 het recht om het devies Heldhaftig, Vastberaden, Barmhartig aan het stadswapen toe te voegen vanwege de houding van de Amsterdamse bevolking tijdens de Duitse bezetting van 1940-1945. De andere versie meldt dat dit gebeurde tijdens de eerste herdenking van de Februaristaking op 25 februari 1946.*

VRAAG 8

Welk woord komt niet voor in het devies van het Amsterdamse stadswapen?

- A.** Moedig
- B.** Vastberaden
- C.** Barmhartig
- D.** Heldhaftig

VRAAG 9

Wie is de schrijver van *Er groeit gras in de Weesperstraat*?

- A.** Herman Hertzberger
- B.** Meyer Sluysen
- C.** Siegfried van Praag
- D.** Ischa Meijer

ANTWOORD

B. Meyer Sluysen, journalist en na de oorlog schrijver van een reeks boeken over de oude Jodenbuurt. Er groeit gras in de Weesperstraat verscheen in 1962. Toen groeide er inderdaad gras in de Weesperstraat, die sinds de deportaties tijdens de Duitse bezetting en de Hongerwinter van 1944-'45 totaal verkrot was geraakt. Nog datzelfde jaar begon de sloop en de transformatie in een drie keer zo brede autoweg met kantoorflats erlangs.

VRAAG 10

Wat is de breedste gracht van de Amsterdamse grachtengordel?

- A.** Singel
- B.** Herengracht
- C.** Keizersgracht
- D.** Prinsengracht

ANTWOORD

A. Het Singel, in de 15e eeuw gegraven als vestinggracht, is ruim vijftig meter breed. De Keizersgracht is bijna vijftig meter, de Heren- en Prinsengracht blijven steken op ongeveer vijfenveertig.

ANTWOORD

Zowel **A** als **B** zijn goed.
Antwoord **D** is onjuist, want de eerste waterleiding werd pas twee eeuwen later aangelegd. De nieuwe, koperen lantaarns waren voorzien van vier ruitjes, waarvan er één kon worden geopend. Ze brandden op een mengsel van raap- en lijnolie. De lantaarnopstekers moesten een eed afleggen waarin zij beloofden de instructies nauwgezet te volgen en de overgebleven olie terug te bezorgen.
Replica's van de lantaarns staan op het Amstelveld en bij de Magere Brug.

ANTWOORD

- B.** De Rembrandttoren is 135 meter hoog. De Mondriaantoren is 123 meter, het ABN Amro-hoofdkantoor 105 meter en de Crystal Toren 95 meter.
Ter vergelijking: de Westerkerk is 85 meter hoog.

VRAAG 11

Jan van der Heijden (1637-1712) is niet alleen bekend als uitvinder van de brandspuit. Wat deed hij nog meer? Er zijn twee goede antwoorden.

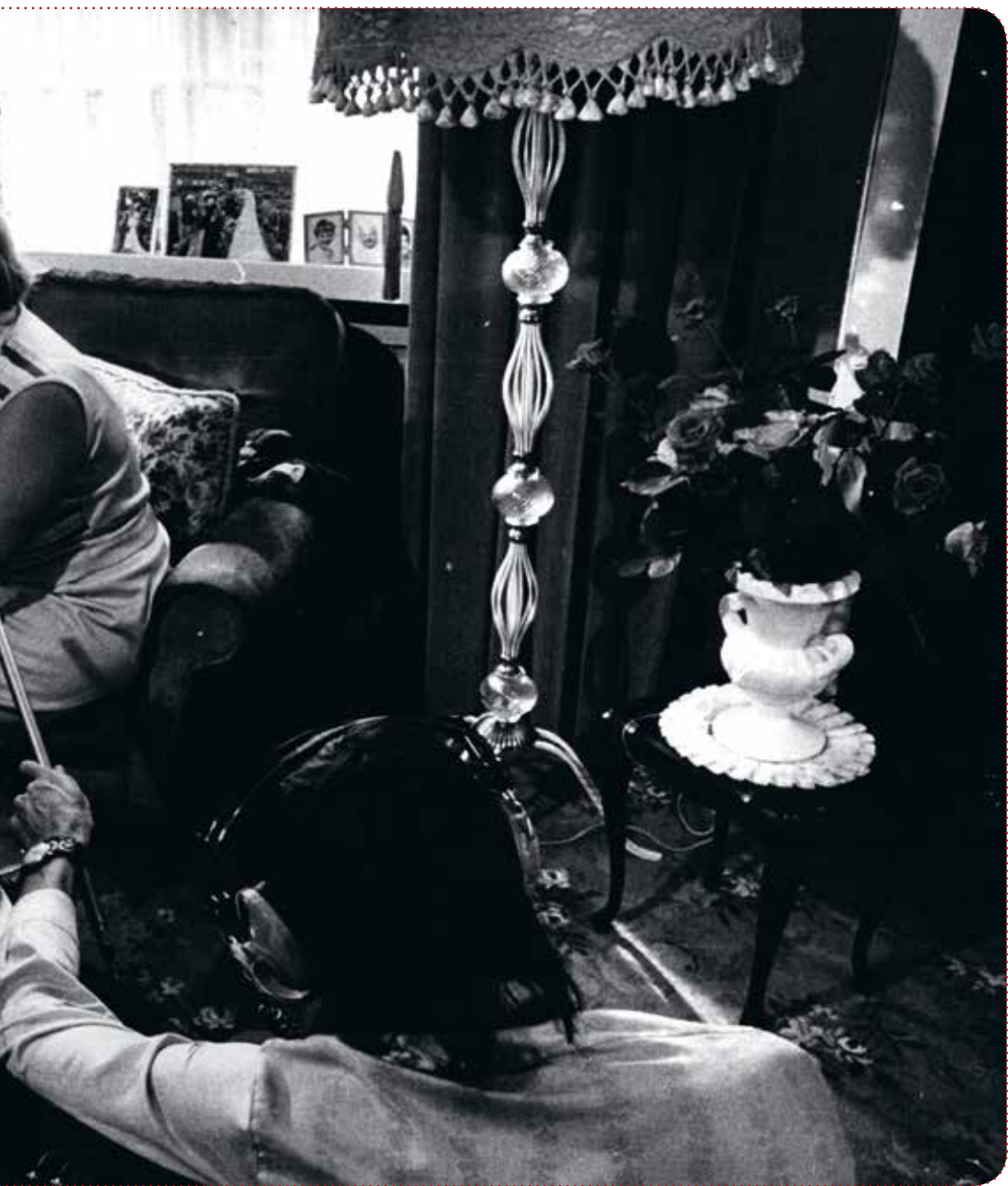
- A.** Hij introduceerde de openbare straatverlichting in Amsterdam
- B.** Hij was schilder van stadsgezichten
- C.** Hij was zilversmid
- D.** Hij liet de eerste waterleiding aanleggen in de binnenstad

VRAAG 12

Wat is het hoogste gebouw van Amsterdam?

- A.** Crystal Toren bij station Sloterdijk
- B.** Rembrandttoren op de Omval
- C.** Mondriaantoren, ook op de Omval
- D.** Het hoofdkantoor van de ABN Amro aan de Zuidas

VRAAG 13

'Ik zal niet opsommen wat men allemaal niet vond deugen: dat was doodeenvoudig alles.'

Schrijver en vertaler August Willemssen (1936-2007) schreef dit over de buurt waar hij in 1971 kwam wonen.

Welke buurt was dat?

- A.** Vogelenbuurt
- B.** Staatsliedenbuurt
- C.** Dapperbuurt
- D.** Bijlmermeer

ANTWOORD

- D.** *Willemssen had het tot 1990 zeer naar zijn zin in de Bijlmer. In dat jaar maakte hij een ongelukkige val na een bezoek aan de slijter, waaraan hij een blijvende handicap zou overhouden (maar waar hij wel een prachtig boekje over schreef: De val). Het citaat hierboven komt uit Het hoge woord, 1994).*

VRAAG 14

Johan Cruijff, waarschijnlijk de beroemdste Nederlander ter wereld, groeide op in Betondorp. In welke straat woonde hij als kind?

- A.** Zuivelplein 22
- B.** Zaaiersweg 23
- C.** Akkerstraat 32
- D.** Veeteeltstraat 33

ANTWOORD

- C.** *Cruijff werd op 25 april 1947 geboren in het Burgerziekenhuis in de Linnaeusstraat. Op z'n twaalfde verhuisde het gezin naar de Weidestraat, ook in Betondorp. Hij ging op school op de Zaaiersweg.*

ANTWOORD

- A.** In 2012 werd Menno Wigman voor twee jaar stadsdichter van Amsterdam. Een strofe uit zijn eerste gedicht in die functie: 'Het sterft van meisjes, mooi en slim en strak, die eeuwig als de Amstel naar de stad toe trekken, koppig is hun stroom en steil hun droom van hartstocht en een beter bed. Zo ruikt elk uur naar seks en intellect.'

VRAAG 15

'De stad was toen een blonde kroeg, een toren van extase, en midden in het park bestal de zon de tijd de dag, we wisten niet meer wie we waren.'

Dit is een fragment uit een gedicht van Menno Wigman, die hierin de magie bezingt van een Amsterdams park waar hij veel 'verdoofde nachten' doorbracht. Over welk park gaat dit gedicht?

- A.** Vondelpark
- B.** Oosterpark
- C.** Sarphatipark
- D.** Westerpark

ANTWOORD

Het zijn allemaal Amsterdammertjes. En natuurlijk is ook een jongetje dat in Amsterdam is geboren een Amsterdammertje...

VRAAG 16

Wat is geen Amsterdammertje?

- A.** Een paaltje dat verkeer van de stoep moet weren
- B.** Een koekje met amandelspijs
- C.** Een merk ossenworst
- D.** Een vaasje bier

VRAAG 17

Is dit aardewerken object uit de 18e eeuw een

- A.** Kuikensteen
- B.** Eiertegel
- C.** Bordspel
- D.** Reken- of teltegel

ANTWOORD

- A.** De drinkbak voor de kuikens van kippen is voorzien van kleine holletjes waaruit ze kunnen drinken. In een grote drinkbak zouden de kuikens kunnen verdrinken. Dit exemplaar (van 18,5 x 18,5 cm) is opgegraven bij de Bloemgracht.

VRAAG 18

In welke buurt behaalde de Nationaal-Socialistische Beweging (NSB) in 1935 het hoogste aantal stemmen?

- A.** Museumbuurt
- B.** Kinkerbuurt
- C.** Tuindorp Oostzaan
- D.** Spaarndammerbuurt

ANTWOORD

- A.** In tegenstelling tot uiterst rechtse bewegingen als de Centruumpartij, de Centrumdemocraten en de Lijst Pim Fortuyn, die allereerst inspeelden op de angst voor vreemdelingen, scoorde de NSB vooral in de rijkere buurten, waarin vooral het pleidooi van de beweging voor rust, orde en een sterk gezag de kiezers aansprak.